

Op-Stap Een oriëntatie- en activeringsmodule voor personen met een psychische kwetsbaarheid

Ontstaan

- Doorheen de jaren een stijging van het aantal aanmeldingen van personen met een psychische kwetsbaarheid.
- Nood aan een specifiek programma waarbij zorg en arbeid elkaar treffen, waar bewegen naar werk 'op maat' centraal staat.
- Uitwerken eerste module (2006) samen met Inghelburg – centrum voor psychische revalidatie te Brugge

Op-Stap

- Letterlijk en symbolisch Op-Stap
symbolisch: 'verhoogje' (beter perspectief, klare kijk)
letterlijk: met een groep mensen treden we naar buiten, gaan we letterlijk Op-Stap naar de bedrijven

Doelgroep

- Personen met een psychische kwetsbaarheid en/of personen met psychiatrische ziektebeelden die via de gebruikelijke kanalen de weg naar een job in het normaal economisch circuit niet vinden.
- Voorwaarde: aanwijzingen dat er voldoende herstel is of een zekere stabiliteit verworven is ikv stappen naar een vorm van tewerkstelling

- Groepen maximum 11 deelnemers (vraag veel groter dan huidig aanbod)
- Doorverwijzers: GTB en VDAB (doorverwijzing op vraag van Medisch Adviseur wordt opgenomen door VDAB en GTB)
- Module duurt 15 weken
- Middelen: vanuit reguliere GOB werking, VDAB en in verleden ook ESF project
anno 2015: provinciale VDAB middelen die jaarlijks toegekend worden

Algemene doelstellingen

- Vanuit een veilige sfeer met anderen 'op stap' gaan en daaruit leren.
- Groeien naar meer zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld.
- Evolueren naar bewuste en realistische keuzes binnen het huidige arbeidscircuit.
- Stap per stap meer verantwoordelijkheid opnemen voor het leven en op de werkvloer.

- Evolueren naar specifieke, individuele behoeftes en aandachtspunten in het kader van zoeken naar werk.
- Meer aandacht krijgen voor voorkomen en groeien in arbeidsattitudes (op tijd komen, afspraken nakomen,...).
- Een stap verder zetten in de richting van werk.

Methodiek

- **Groepsdynamiek** – wat in de groep gebeurt wordt leidraad voor de invulling van de vormingsmomenten. Groepsdynamiek die zorgt voor individuele groeikansen
- **Ervaringsleren** - de deelnemers krijgen de kans om in een ervaring te stappen en daaruit te leren
- **Leerstijlen van Kolb**
- **Empowerment** - autonomie en zelfstandigheid van deelnemer wordt aangesproken en aangemoedigd.
- **IPS** - Het Individuele Plaatsing en Steun (IPS)-model, een evidence-based methodiek van Supported Employment, focust op de toeleiding van mensen met beperkingen en met een wens naar regulier betaald werk. Op basis van de voorkeuren van de klant plaatst men hem zo snel mogelijk in een reguliere job om hem daar ook te trainen. Binnen IPS biedt de begeleider een lange termijn follow-up aan de werkgever en klant en is er een doorgedreven samenwerking met ggz

Opbouw module: Fase 1

communicatie en sociale vaardigheden

- Vertrekken vanuit de ervaringen van de deelnemers, linken aan theoretische kaders en de brug maken naar werksituaties.
- Trainen van die sociale en communicatieve vaardigheden
- Tijd en ruimte voor reflectie, feedback en (her)ontdekken van mogelijkheden
- een andere, nieuwe kijk, op psychische kwetsbaarheid ifv stappen naar werk

Opbouw module: Fase 2

oriëntatie naar werk

- Beroepenanalyse
- Beroeporiëntatie
- Bedrijfsbezoeken (in samenspraak met de deelnemers)
- Sollicitatietraining + pc + internet + oefengesprek sollicitatie
- Aandacht voor voorkomen en attitude ('in stijl naar het werk')
- Jobdoelwit (op maat), verwoorden van psychische kwetsbaarheid

Opbouw module: fase 3

voorbereiding training en training op de werkvloer

- Elke deelnemer volgt een opleiding op de werkvloer (=stage). In overleg met de begeleider wordt het jobprofiel en de werkvloer (bedrijf) waar de opleiding zal plaatsvinden uitgeklaard.
- Maatwerk: aantal uren, waar, vacature-gericht of niet vacature-gericht
- Samen langsgaan op de werkvloer voor start opleiding op de werkvloer

- Opvolging tijdens opleiding op de werkvloer (begeleider komt 2-wekelijks langs en houdt tussendoor met alle partijen contact)
- 2-wekelijkse terugkommomenten met de groep

Opbouw module: fase 4

eindevaluatie, trajectbepaling en nazorg

- Uitgebreid (uitgeschreven) verslag van traject
- Verdere trajectbepaling:
 - tewerkstelling en bepalen van nazorg
 - verdere opvolging door VDAB of GTB
 - verdere opvolging door Jobcentrum
 - start andere opleiding (bv. Syntra)
 - nec niet haalbaar → arbeidszorg, BW, sociale werkplaats, vrijwilligerswerk

Cijfers Op-Stap

- Van 2006 tot eind 2014 stapten 494 personen in het Op-Stap programma.
- Op dit moment (voorjaar 2015) zijn er 55 personen (verspreid over 5 modules) gestart met de Op-Stap module.
- 1/3 van de deelnemers vindt een job in het NEC.
- 2015: 10 modules verspreid over de hele provincie (Oostende, Brugge, Ieper, Menen, Roeselare, Veurne, Kortrijk) - telkens opstart in voor- en najaar

Kritische succesfactoren

- Nauwere samenwerking met GGZ?
Vinden personen die begeleiding krijgen/kregen in psychiatrische voorzieningen snel genoeg de weg naar ondersteuning in hun weg naar werk?
- Vinden personen in Primaire arbeidsongeschiktheid of het Riziv-statuuut snel genoeg de weg naar Op-Step?
- Structurele middelen ipv jaarlijkse toekenning van middelen per regio. (eens de middelen er zijn is de vraag veel groter dan het aanbod!).
- Nazorg – levenslange begeleiding in de loopbaan van personen met een psychische kwetsbaarheid.

KNAP
WERK

Vragen ?

- VZW Jobcentrum
Christel Witgeers
0479/240348
christel.witgeers@jobcentrum.be